KARİKATÜR

Kara borsacı — İstifim bozuldu!..

Doktor Behçet Uz — Bağlarını çözeyim, hemen sakinleşirsin!..

ANKARA MEKTUBU

CİDDİ şekilde garp âlemine girip onu benimsemiye başlıyalı garp musikisini de benimsiyoruz. Hattâ yalnız bu musikiden zevk almış ve onun üzerinde derin vukuf hâsıl etmişlerimiz çoğaldı, çoğalıyor.

Fakat şu hakikat ki, millî musikiden, hattâ beğenmeyip de millî damgasını vurmaktan çekindiğimiz ve alaturka dediğimiz kısımdan da zevk alan vatandaşlar içimizde büyük bir ekseriyet halindedir. Binaenaleyh radyo programlarında bu kısımlar oldukça mühim saatler işgal eder. Ve bunların dinleyici kütlesi de oldukça mühimdir.

Bu kısım ses sanatkârını almak ve yetiştirmek için her sene radyoda bir imtihan açılır, bu sene de açıldı. Genç, ihtiyar yüzden pek fazla talip zuhur etti. Fakat insanlar gariptir ve herkesin kendine not verme hususundaki ölçüsü başka başkadır. Onun için taliplerin sesleri içinde de en güzelinden en fenasına kadar vardı. Bunlar bittabi amatörlerdi. İmtihan heyetine lâzım olan, millî musikiye elverişli ses ve istidattı. Bunu bulurlarsa alacaklar ve radyodaki talim heyetinde yetiştireceklerdi, nitekim kaç senedir yetiştiriyorlardı.

Sesin tayini için taliplerin bildiği şarkılardan kendi intihap ettiklerini okumak lâzım geliyordu. Bu sesleri bir dinlemeliydi ve söyledikleri şarkıların nelerden ibaret olacağını görmeliydi. Buna ben de merak ederek Radyoevinin yolunu tuttum.

İmtihan odasından içeri girdiğim vakit ben bile ürktüm. Şöyle böyle yirmi kişi kadar mütahassıs heyet, dinleyiciler, sazcılar ve memurlar.. Taliplere şarkılar okutuluyor, sonra bitişik odada mikrofon başında söyletiliyor, tekrar çağrılıp içinde nota bilenler kara tahta başına çekiliyor ve sonra da sazla beraber şarkı söyletiliyordu.

Yanımda, muhiti bilen arkadaşıma soruyorum:

— Şu, riyaset makamındaki zat kim?

— Cevat Memduh Altar.

— Aktar mı?

— Evet, musiki aktarı. Dükkânında musikinin her çeşidinden bulunur.

— Onun solundaki iri yarı pehlivan kim? Muvaffak olamıyanları dışarı çıkarmak için mi gelmiş?

— Yok yahu, o meşhur ses sanatkârımız Nurullah Şevket Taşkırandır, imtihan heyetinden.

— Ya şu elinden evrak çantası düşmiyen ve kafasının kaşına kadar her tüyü ustura ile matruş zat kim, noter mi? Kabul edilenlerin mukavelesini mi yapacak?

— Hayır canım, o bestekâr ve tabip Şükrü Şenozandır. Elindeki çantada doktorluk avadanlığı var. Hem imtihan edecek ve galiba hem de bayılanları tedavi edecek.

— Yok, yok burada muhakkak bir güreş var. Öteki pehlivana ses sanatkârı dedin ama, şu ceketini soyunmuş, gözlüklü ve iri yarı zata da pehlivan değildir diyemezsin a?

— Zorla insanı güldürüyorsun. O da musiki tekniğinin üstatlarından Kemal Altınkayadır.

— Allah Allah. Öyle ise şu sancaktar kadar uzun boylular neci?

— Biri radyonun neşriyat şefi Fuat Münir, öteki de musiki neşriyat şefi Mesut Cemil. Hem artık uzun etme, ötekileri de ben söyliyeyim de sus. Şu şişman gözlüklü meşhur tanburî Dürri, onun yanındaki meş-

(Devamı 5 nci sayfada)

— Bütün vurguncuları ceza olarak plâjlara göndermeli..

— Niçin?..

— Kimsenin üzerinde vurgun yapacakları bir şey bulamıyacakları için!..

No. 345 CİLT: 14 SENE: 7 FİYATI 10 KURUŞTUR 6 AĞUSTOS 1942

KARİKATÜR

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ EDEBİ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400, üç aylığı 200 kuruştur.

SAHİBİ: SEDAT SİMAVİ
İDAREHANE: İstanbul, Ankara caddesinde Acımusluk sokağı No. 7
Telgraf: İstanbul: KARİKATÜR
Posta kutusu: İstanbul: 103

YENİ VOLGA MAHKÛMLARI:
Çekişenler!..

İSTANBUL VALİSİ TACİRLERİ TOPLAYIP HASBİHAL YAPTI..

Bay Lûtfi Kırdar — Ey vicdanlı tacirler, size hitap ediyoum.
İzrail — Salamon, bize mi soyleyor?
Salamon — Hayir, bizimla alakasi yok!

HAFTADAN HAFTAYA:

Acaipten Bir Kurum

ESKİLERİN acayibi seb'a dedikleri yedi şaşılacak şey vardı: Çin surları, Rodos heykeli, Mısır ehramları, Babilin asma bahçeleri ve bazı mabetler.

Saf ve görgüsüz eski zaman adamları bunlara bakıp bakıp Tanrının hikmetlerine hayran olurlardı. Bu insanlar şimdi sağ olup da dünyanın bugünkü halini görselerdi acaba ne diyeceklerdi. Nihayet büyücek bir taş yığınından ibaret olan Mısır ehramlarına ağzı açık kalan insanlar için o ehramların üzerinde kanatlı dev sürüleri gibi uçuşan tayyareler, Rommelin kumları köpek balıkları gibi kaplıtan ve her deliğinden ateş püsküren tankları, hele general Ohinlek'in bunlara karşı durması hakikaten mucizeler mucizesidir.

Çin sedleri zamanına göre, hakikaten acaibtendi, fakat bugünkü uçaksavar, tanksavar, daha bilmem ne savar bataryaları gibi müdafaa âletleri yanında bu Çin seddi, heybetli boyuna posuna rağmen, bir bekci sopası kadar basit bir harp âleti kalmaz mı?

Radyolar, İngilterede nekadar çayırlık, bayırlık varsa ekin tarlası ve zerzevat bahçesi haline getirildiğini söylüyorlardı. Aşağı yukarı diğer memleketlerde de bu böyledir, yani harbe giren ve girmiyen memleketlerde tarla haline getirilmiyen damların üstlerile insanların kafalarından ibaret kalmış gibidir. Bir kere Babil bahçelerini düşünün, bir kere bunları göz önüne getirin. Birincilere şaşıyorsanız ikinciler karşısında mutlaka çıldırıp timarhaneye girmeniz lâzım gelir.

Vaktile Rodos heykeli derler bir acayip nesne varmış, bir ayağını bir adaya, bir ayağını bir adaya dayamış taştan bir adam. Şimdi bir bunu tasavvur edin, bir de bir ayağını Amerikaya, bir ayağını Avrupa, Asya, Afrika ve Avusturalyaya dayıyarak bütün dünyayı gölgesi altına alan Ruzvelti, yahut milyonlarca insanı bir işaretle ateşe sürükliyen diktatörleri tasavvur edin.

Eskilerin acayibi seb'ası yenilerin bu acayipleri karşısında hakikaten çocuk oyuncağı gibi kalmakta ve insanda bunlara şaşmak değil, gülmek ve acımak arzusunu uyandırmaktadır.

Şimdi acaba yeni zamanın yani bu yaşadığımız günlerin acibeleri nelerdir? En ehemmiyetsiz bir paraşütten, kırık bir denizaltı dürbününe kadar her şey bir şaşılacak icattır. Buna göre şimdiki zamanın acibelerini saymak lâzım gelirse bunlar ne yedide, ne yetmişte, belki yedi binlere, yetmiş binlere çıkacaklardır. Fakat biz bu ehemmiyetli işi sistemli istatistik mütahassıslarına bırakarak zamanın birkaç acibesine göz gezdirelim.

Bunlardan biri muhakkak ki, Amerikada Galop enstitüsüdür. Bu enstitü hakikaten akla sığmaz bir icattır. Meselâ bir tavuğun gıdakladığını işitir ve derhal bütün dünyaya bir sual sorar: «Tavuğun yayğarası bir yumurta doğuracağına alâmettir. Binaenaleyh soruyoruz: (1) Yumurta sağlam mı çıkacaktır cılık mı? (2) Sağlam çıkarsa yiyecek miyiz, kuluçka makinesine mi sokacağız. (3) Ondan çıkan tavuklar ve yumurtalardan ne miktarını memleket içinde alıkoymalıyız, ne miktarını dışarıya satmalıyız vesaire...

Bu Galop enstitüsü son zamanlarda yine bir sual, az kaldı yumurtladı diyorduk, sordu: Müttefikler ikinci cephe açmalılar mı, açmamalılar mı? (Bu sual gerçi birinci cepheden kaçmalılar mı, kaçmamalılar mı tarzında sorulması daha muvafık olurdu ama, mademki öyle münasip görülmüş biz de öyle kabul edelim). Evet, Galop müessesesini idare eden ilim ve akıl sahipleri soruyorlar: İkinci cephe açmalı mı açmamalı mı? Amerikada her meselede herkesin her işte reyi bulunmasına göre demek ki, dağdaki çoban, oturaklı sandalyesinde oturan mütekait gümrük kolcusu, şimendifer biletçisi, onun büyük anası, amcası vesair buna benzer yüksek fikirli zatlar bu ikinci cephenin açılıp açılmaması meselesi hakkında reylerini yazıp gönderecekler, bu reyler toplandıktan sonra sayılıp tasvip edilecek, şayet ekseriyet «cephe açılmalıdır» yolunda çıkarsa müttefik genelkurmayları Avrupada bir cephe açılmasına karar verecekler ve ankete gelen cevaplarda asker çıkarılacak en münasip yerin neresi olduğu hakkında bir sarahat bulunmadığı için genelkurmayın münasip gördüğü yere İngiliz, Amerikan vesaire askerleri, topları, tankları çıkaracak, düşmanlar da: «Mademki siz bunu akıl ettiniz, bize artık yol göründü» diye silâhlarını bırakıp kaçacaklar, böylece muzaffer bir sulh imzalanacak, dağda arabalı piyano çalan Amerikan çobanı, (Amerikan çobanı kaval çalacak değil ya, elbette. Bu neviden bir âlet çalacaktır), oturaklı iskemlesinde oturan mütekait gümrükçü (şayet o güne kadar ecelile vefat etmemişse) ve diğerleri: «Dünya bu sulhu bizim reyimize borçludur. Demokratlığın feyzi böyledir işte» diye iftihar edecekler.

Bizce bu Galop müessesesi yeni zamanların eskilerin acayibi seb'asını kendi başına çöplüğe attıracak bir acibeler acibesidir.

KARİKATÜR

Karga ile tilki!..

BAZI BAYANLAR YÜZLERİNDEKİ BURUŞUKLUKLARI HIYAR DİLİMİ İLE GİDERİYORLARMIŞ:
Erkek — Şöyle adamakıllı körpelerinden beş, on tane ver bakalım..
Hıyarcı — Turşu için mi?
Erkek — Evet, kayinvalde suratına yapıştıracak!..

ANKARA MEKTUBU

(2 nci sayfadan devam)

hur bestekâr Sadettin Kaynak, onun yanındaki ressam ve neyzen Halil Dikmen, onun yanındaki de bestekâr ve mühendis Fehmidir. Hem artık sus da biraz imtihanı tetkike fırsat bulalım.

Peki, dedim. Dinliyoruz. Bir talip bar bar bağırıyor. Odadakilerin hepsi, ben de dahil olduğumuz halde sesin zarbından bayılacak haldeyiz. Adamcağız şarkının meyanını çıkıyor:

İçinizde tabip yok mu, nedir bunun çaresi?

Doktor Şenozan, dalgınlık ve alışkanlık neticesi çantasını yakalıyarak hemen ortaya çıkıyor, fakat oturtuyorlar.

Diğer birisi imtihan oluyor. Bu, biraz makamdan anlıyor. Binaenaleyh sesle bir makam ve usul tecrübesi lâzım. Sadettin Kaynak soruyor:

— Bu hangi makamdır?

— Kürdili hicaz.

— Şimdi aceme aşıran yap. Hah oldu. Şimdi de Kürdü Aceme alıştır bakalım.

Gülüyorum. Sonra hanım hanımcık bir bayan içeri giriyor. Ona da şarkılar okutuluyor ve bir sürü sual:

— Şimdi bu okuduğun şarkı hangi makamdan?

— Mahurdan efendim.

— Usulünü de biliyor musun?

— Evet efendim. Katakofti usulünden.

Herkeste tebessümler hâsıl oluyor. Bir yeni talip daha çağırılıyor. Yine sorgu sual ve cevaplar.

— Bir uşak şarkı söyle bakalım.

Şarkı söyleniyor. Bay Dürri de bir şey istiyor:

— Şimdi bir temiz uşak bul bakalım.

Hazirunda yine tebessümler ve fısıltılar:

— Şimdi kirlisi bile müşkül bulunuyor.

Hey ya rabbim, şu imtihan ne zor şey. Heyetin heybetinden ben bile korktum ve çok duramayıp kaçtım.

★ Her vakit Ankaranın canlı meşhurlarından bahsedilmez a. Bu sefer de cansız meşhurlarından söz açayım. Bilmem Ankaranın posta binasını bilir misiniz? O, inkılâp Ankarasının ilk büyük inşasıdır. Yapılmıya başlandığı vakit temel taşını koymaktan tutunuz da bitinciye kadar her haletini gösteren lâakal bin fotoğraf çekilmiş ve hakkında on bin haber uçurulmuştur. Bu bina o zaman dünyanın en büyük binası zannedilir ve onu yapan, şimdi nam ve şanı kalmamış Rella şirketi ise cihanın en muazzam inşaat şirketi addolunurdu.

Bugün yeni, posta umum müdürlüğü binası yapılıp da o yalnız posta, telgraf merkezi halinde pabucu dama atılınca bir acayipleşti ve Ankaranın hakikaten muazzam binaları yanında cüce boylu bir kocakarı halini aldı.

Zavallı şimdi badanalarla pudralanıyor, renklerle allıklanıyor ve fakat her ihtiyar gibi bütün tuvaletine rağmen genç rakipleri arasında yine gülünç bir halde, meyus meyus boy göstermiye çalışıyor. İhtiyarlık ne fena şey..

★ Kırk yıllık arkadaşım Bolu belediye reisi Reşat Aker'in hem kırk yıllık ibramına ve davetine icabet, hem de kibarlık modası olan bir istirahat seyahati yapmak arzu ve hevesile Boluya geldim ve Aband gölüne kadar uzanarak buradaki villâlardan birine postu serdim.

Bin şukadar metre irtifamda muazzam çam ormanları arasındaki bu şipşirin gölün kenarında gezerek ve içinde kâh yüzerek, ve kâh sandal ve şarpılarla seyrederek hayatımın en güzel günlerini geçiriyorum.

Burada dünyanın en iyi insanları, en süslü ve en harikulâde tabiat güzellikleri arasındayım. Binaenaleyh gülünç bir mevzu bulmak mümkün değil. Mektubumu keserek bu harikulâdeliklere dalıyorum, darısı başınıza..

Zaparta

— Gözlük takmamışsın, yüzün kararacak...
— Zarar yok, şimdi yüz karası moda!..

ÇAMDEVİREN

Caizesiz Kasideler:

RESSAM RAMİZ VASFINDA

Bir dostumuz vardır ki, ressam Ramiz adında
Bırakır her nükteyi, lâtifeyi tadında.

Vakıa mevzuunu şaptan, şekerden seçer,
Şu var ki, iğnelemez insanı, okşar, geçer...

Onun şekillerini seyreden herkes sanır:
Çelik kalem yerine ipek fırça kullanır!

Ramizin zarafeti zahirdir anlayana,
Görünür sanatında hep kadınlardan yana:

Verir Tombul Teyzenin ruhuna bir incelik,
Bu sıfattan zevcini mahrum eder üstelik!

Siyasî resimleri pırlantadır, yüz kırat:
Dayak yesin, yemesin, ayaktadır demokrat!

Maharetle resmini çizer ressam Çallının,
Velâkin kadeh vermez eline zavallının.

O kadehi alır da, senin, benim yerime,
Sunar Yeşil hilâlcı bay Fahrettin Kerime.

Demek ister ki, bir gün terkederse câmını,
Allah hayırlı eder Çallının encamını.

Fakat tadarsa ondan bir gün Fahrettin Kerim,
Bir daha terk edemez ömrünce, zannederim!

Hülâsa manalıdır Ramizin her eseri,
Hem nalına indirir, hem muhına keseri.

Nasıl şiir mülküne hâkimse Çamdeviren,
Mizahı da Ramizdir parmağında çeviren!

ÇAMDEVİREN

BALIKÇI

Yılda bir lüfer çıkar,
Bize bin zafer çıkar.
Balık olsun, olmasın,
Fiyat her sefer çıkar!

LOKANTACI

İster ye, ister yeme,
Aç kalsan benim neme?
Ben beş yüz arttırırım
Yüz artarsa malzeme!

TERZİ

Ben kapadım defteri,
Dökemem alın teri:
Bin memura bedeldir
Bir vurguncu müşteri!

MANİFATURACI

Bin almazsa bir anda,
Bizim dükkân ziyanda.
Kendiliğinden artar
Gömlekler camekânda!

ESKİDEN NE İDİLER ?

MAHMUTPAŞADA:

— Buyurun hamfendi, fistanlık yünlüler, alpaklar, pazenler, eponjlar, ipekliler, basmalar cıyır cıyır satılıyor...

BALATTA:

— Aman ne yuzel, mis yibi baluklar.. Ben bunlari bir haftada ancak bitiririm!..

YENİCAMİDE:

— Allah görünür görünmez kazadan saklasın beyefendi, beş paracık ver de bu fakiri sevindir..

ŞİMDİ NE OLDULAR ?

BEYOĞLUNDA:

— Nafile yalvar olma bayan.. Bir karış amerikan bile veremem!..

BÜYÜKADADA:

— Garson, bir saat evel tutulmuş bayat istakozu benim yibi kibar bir muşteriye yutturmaya utanmiyor musun?!..

BEYAZITTA:

— Sen al bu beş kuruşu da babana ver bayım, çeyreğe dua... nerede bu bolluk!..

HARPTEN SONRA TAZMİNAT MESELESİ:
Galip — Ver!!...

HAYATI UCUZLATMAK İÇİN

HAYAT pahalılığı son günlerini yaşıyor. Haftada iki defa tayyare ile memleketin dört tarafına teftiş seyahati yapan Ticaret Vekili, belli ki, bu geçim zorluğuna tez elden bir çare aramaktadır. Garibi şu ki, hayatı ucuzlatmak için kurulan ofisler, murakabeler ortadan kaldırılmak suretile hayat pahalılığını önlemek kabil oluyormuş!

Henüz hiç bir şey ucuzlamamışken, henüz her şey pahalı iken efkârı umumiyeyi şöyle bir yoklamak istedik. İaşe meselesile yakından alâkadar olması lâzım gelen daimî encümen âzasından Adalı Avni Yağızı ziyaret ettik:

— Hayat pahalılığını önlemek için ilk akla gelen çare nedir?

Diye sorduk.

— Lâkırdıya gümrük resmi koymaktır! dedi.

— Neden?

— Lâkırdıdan vergi alındığını gören insanlar, artık lâfı kısa keserek çalışmıya koyulur. Bu suretle: [Âyînesi iştir kişinin, lâfı bakılmaz!» meseli sabit olur. Ondan sonra bizim fıkralar, hikâyeler de kurtulur.

— Burasını anlıyamadım!

— Nasıl anlamazsın be birader! Bizim fıkraları, hikâyeleri tellenmiş, pullanmış bir halde gazetelerde görüyorum. Kimbilir, gazetelere geçinciye kadar, zincirleme usulü, hangi ağızlarda dolaşıyor. İşte, lâkırdıya gümrük alındığı zaman ben de mevzularıma sahip çıkarım!

Eski murakabe şefi bayan İffet Oruzu gördük:

— Pahalılığı önlemek için ilk çare, pudrayı ucuzlatmaktır...

— Demeyin!

— Evet, bu da ucuzladı mı, un ucuzlar, nişasta ucuzlar, bulgur ucuzlar, pirinç ucuzlar, hulâsa bütün hayat ucuzlar. Bence bütün maddelerin yükselip alçalması kadın pudrası fiyatlarına bağlıdır. Gönüller bile!

Hıfzı Tevfik Gönensay'la karşılaştık:

— Hayatı ucuzlatmak için çare?

Gözlerini dört açarak bir nefeste cevap verdi:

— Taksileri çoğaltıp ücretlerini azaltmak!

— Bunun pahalılığa ne gibi tesiri olur?

— Ayakkapları bukadar çabuk eskimez, bu yüzden her gün artıp duran kundura fiyatları birdenbire düşmiye başlar, kundura fiyatları düşünce arkasından elbise, gömlek, boyunbağı, fanilâ, çorap, hepsi ucuzlamak yolunu tutar, netice: hayat ucuzlar. Bence, ucuzluğun anahtarı, otomobil taksilerinin kilidindedir.

Bu mesele hakkında İbrahim Çallı üstadımızın fikrini öğrenmemek büyük bir noksan teşkil edecekti. Kendisini, çalgılı bir gazinoda, gündüz yorgunluğunu gidermiye çalışırken bulduk:

— Hayat pahalılığını önlemek için çare?

— Evlât, dedi, hayat pahalılığını önlemek çaresi ne siyasî, ne iktisadî, ne felsefî, ne içtimaî, ne de edebîdir. Hayatîdir, hayatî!

— Öyle ise bu hayatî çareyi söyleyin.

— Çare tektir: içki fiyatlarını düşürmek..

— Sahi mi?

— Bende hiç şakacı adam hali var mı, evlât? Sahi söylüyorum, sahi. Yoksa bu gidişle tehlike büyüktür, hem de çok büyük!

— Beni telâşa düşürüyorsunuz, üstat!

— Telâşa düşmekte haklısın. İçki fiyatları böyle alabildiğine çıkıp da alkol derecesi düşmekte devam edince, meydanda sarhoş kalmıyacak, sarhoş.. anladın mı?

İspinoz

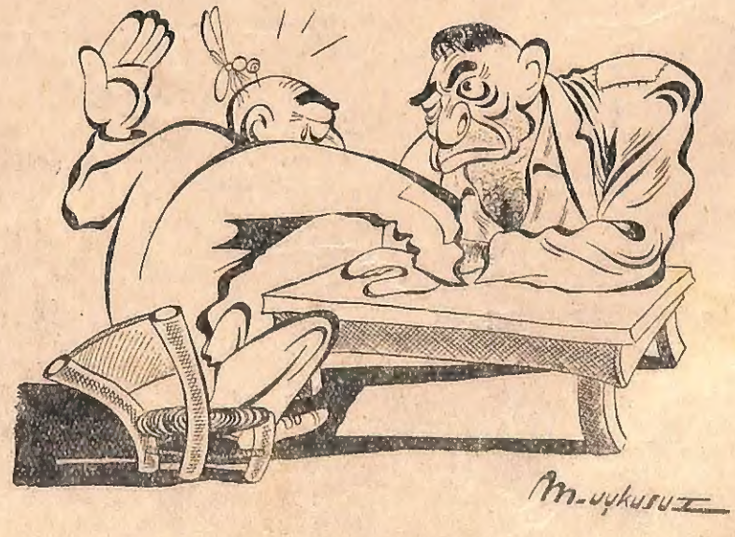

— Hey.. başını sivrisinek yiyor...
— Bırak, kaynanam yiyeceğine o yesin!..

EYVAH!

Bay — (Gazeteden okuyarak) «Mantar fiyatları alabildiğine yükseliyor!»

Bayan — Eyvah.

Bay — Ne oldu?

Bayan — Geç kaldığın geceler bana attığın mantarları biriktirseydim şimdi milyoner olurdum!

★

ÇEKTİKLERİMİZ

Ahmet — (Gazeteden okuyarak) «Plâj hırsızı bir kadın.»

Mehmet — Nedir bu kadınlardan çektiğimiz?

Ahmet — Deme!

Mehmet — Kimi paramızı çalar, kimi gönlümüzü!

★

MİHVER

Baba — (Gazeteden okuyarak) «Mihvet, her tarafta ilerliyor!»

Oğul — Meydanı biraz daha boş bulursa, korkarım, mihver küre olacak!

AKŞEHİR EFENDİSİ

Yazan: RAGIP ŞEVKİ

— 49 —

Gündüz de ancak bir saat uyku kestirmişti. Vücudunu hurdehaş eden bu yorgunluğu ancak sıcak sular temizlerdi.

— Doğru diyorsun efendi. Eksik olma, yine de bizi düşünürsün! dedi.

Artık yavaş yavaş dağılan kalabalığın arasından geçerek yukarı mahalledeki külhana doğru yürüdüler.

Bu hamam Aksehirde Hocanın en çok sevdiği hamamdı. Buraya ilk geldiği gün uğradığı fena muameleyi unutamıyordu.

Yine böyle bir yaz günü Hoca hamama girdi, soyundu, dökündü. Fakat kara yağız tellâk kendisine eski bir peştemal ile, kirli bir havlu getirip bıraktığı zaman fena halde canı sıkıldı. O güne kadar ilk defa hamama gittiği için sesini çıkarmıya cesaret edemedi. Bekâr iken yazın Akşehir derelerinden birinde, kışın da handa, yahut medresede - o da yüzü, elleri, ayakları, boynu olmak üzere - yıkanırdı. Evliliğinin ilk aylarında bu işi küçük evlerinin hamamlığında yaptı. Karısının mütemadî ısrarlarına rağmen bir türlü cesaret edip hamama gidememişti. Nihayet Atike hatunun ayak diremesi Hocanın cesaretsizliği üzerinde tesir yaptı, Hoca şaşkın, perişan yukarı mahalledeki hamama gitti.

Kara yağız tellâk eski peştemalla kirli havluyu önüne atıp gitmesine karşı Hoca işte bu şaşkınlığından bir şey söylemedi. Külhana girip yıkandı, sabunlandı, sıcacık bir hava içinde sıcacık sularla oynamak Hocanın hoşuna gitti. Bir buçuk saat içeride kaldı. Yıkanırken de, çıkarken de telâklar yine Hocaya ehemmiyet bile vermediler. Hoca bir anda bu kaba heriflerden intikam almanın çaresini buldu. Kurulandı, gitti, çıkarken hamamcının tuttuğu aynaya on akçe birden bıraktı.

On akçeyi gören hamamcı ile telâklar bir anda canlanıverdiler, fakat iş işten geçmişti, Hocayı ancak kapıya kadar itibarla, riayetle getirdiler, iğile büküle uğurladılar.

Hoca arası dört beş gün geçmeden yeniden hamama gitti. Kendisinin kapıdan girdiğini gören hamamcı ile tellâklar dergöşuştular, kimi mestleri-

— Sarhoşluğumuzu gidermek için biraz bir şey yesek..
— Azıcık sabret, şimdi evlere gidince papara yiyeceğiz!..

ni, kimi cübbesini aldı. Koltuklarından tutup hamamın en güzel soyunma odalarından birine götürdüler, baş sedire oturttular. Sırmalı havlular, ipekli peştemallar çıkardılar, biri bırakıp öteki aldı, Hocayı ihtimamla soyup hamama soktular. Yine biri başladı, öteki bitirdi, bir güzel yıkadılar, ovdular, sabunladılar, gıcır gıcır temizleyip çıkardılar, kuruladılar. Şerbetler getirdiler, buzlu sular sundular. Hoca giyinip de yine tellâk kalabalığı arasında çıkarken hamamcının aynası üstüne çıkarıp bir akçe bırakıverdi. Bu bir akçe, bütün hamamcı kalabalığını alt üst etti, hepsi de hayretle, hiddetle dikiliverdiler. Hamamcı boğuk bir sesle:

— Efendi, bu ne? diye bağırdı.

Hoca tatlı tatlı bütün tellâkları süzdü, bilhassa kara yağız tellâkâ gözlerini dikti:

— Ne var, neden şaştınız. Dört gün evvel de gelmiştim buraya. Bugün verdiğim bu bir akçe dört gün evvelki hamam hakkıdır. Dört gün evvel verdiğim on akçe de bugünün ücretidir! Ve hepsini hayretler içinde bırakarak çıkıp gitti.

Hamamcı Sarı Osman Hoca gittikten sonra ona hak verdi, hatırladıkça da güldü. O günden sonra Hoca kaç kuruş verirse versin, azamî itibarı buldu.

Bu hamamdaki ikinci hatırası da gerçekten gülünç ve tuhaftı. Hoca bunu hatırladıkça şakaklarına doğru mahcubiyetin verdiği bir kırmızılığın yayıldığını hissediyordu.

Hoca imamlık ederken bir gün bu hamama gelmişti. O gün hamam çok tenha idi. Tellâklar da dışarı çıkıp kubbe altı büsbütün sessizleşince Hoca kendi kendine «Kaya başı» şarkısını söylemiye başladı. Fakat hayret!. Şimdiye kadar sesinin bukadar güzel olduğunu hiç bilmiyordu. Aklına ilk gelen şey ezan okumak oldu. Kendi kendine:

— Benim bukadar güzel sesim var da, ben bunu neden müslümanlara dinletmiyeyim! dedi.

Hemen giyinip hamamdan çıktı, ikindi ezanı henüz okunmadığı için acele ediyordu. Camiye geldiği zaman Sadrettin efendiyi minareye çıkmak üzere hazırlanırken buldu.

— Efendi, bugün içimizden doğdu, ezanı biz okuyalım, hem sen, hem de ben sevaba gireriz! dedi.

Sadrettin efendi zaten mahmül bir adamdı, minarenin merdivenlerinden çok şikâyetçi idi. Hocanın bu teklifini derhal kabul etti.

Hoca minareye heyecanla çıktı, ezana başlamadan evvel şöyle, kuş bakışı bir etrafa bakındı, güzel sesinin bütün bu şehrin duyulabileceği yerlerinde uyandıracağı alâkayı düşünerek göğsünü şişirdi. Birkaç kere öksürüp sesini akort ettikten sonra ezana başladı.

Allahım, acaba bu ses güzel miydi? Kendi kulağına gelen sesi, kulaklarını baş parmakları ile kapadığı için, pek anlıyamıyordu. Fakat işte, aşağıda birkaç kişi durup kendisine bakıyorlardı. Şu pembe pervazlı evin penceresi açıldı, bir ihtiyar minareye bakıyor, şu dut ağaçları üstündeki delikanlı da işini gücünü bıraktı, onu dinliyor. Ah, galiba sesinin güzelliğine hayran olanlar çoğalıyor, aşağıda, cami avlusundaki kalabalık artıyor, bütün başlar kendisine kalkmış. Fakat niçin ikide birde eller, kollar, başlar oynuyor? Belki de sesin güzelliğine hayran kaldılar.

Hoca ezanı bitirip ellerini indirdiği zaman, aşağıdaki kalabalığın önünde duran şişman bir adam, kollarını havada sallıyarak bağırdı:

— Hey, be cahil herif! böyle pis bir sesle vakitsiz temcit okumıya ne lüzum var!..

Hoca bu sözlerin gerisini anlıyamadı, minareden aşağıya iğilip hadit bir sesle haykırdı:

— Ah, ah, bir sahibi hayır buraya bir hamam yaptıraydı da, sen anlıyaydın benim sesimin güzelliğini!

Bu hatıra ile hamama giren Hocayı Sarı Osman görünce gülerek kollarını açtı:

— Vay efendi hazretleri vay

Hocafendi! Merhabalar, hoş geldin. Buyur, şöyle buyur... diye karşıladı.

İki sene evvel nasıl itibar gördü ise, Hoca bugün de aynı itibarı görüyordu. Beyaz Eyüp efendi ile birlikte sırmalı havlular, ipekli peştemallarla hamama girdiler, sıcak su Hocaya bayıltıcı bir zevk verdi. Göbek taşında uzun müddet yatıp dinlendi. Sonra tas tas üzerine sular attı, koca bir peştemalı sabunlatıp vücuduna sürdürdü. Böylece derin bir haz içinde hamamdan çıktığı zaman kanının daha sıcak aktığını ve vücudundaki ağırlığın yerine tatlı bir hafiflik kaim olduğunu hissetti.

Beyaz Eyüp efendi ile dışarı çıktıkları vakit hava kararmış, akşam olmuştu. Yollar ancak gökyüzündeki ay ışığı ile aydınlanabiliyordu.

Hoca yürürken Eyüp efendiye Sivrihisarı anlatıyor, kadılığında rasgeldiği müşkülleri, karşılaştığı insanları, garip vakaları bir bir sayıp döküyordu.

Karanlık bir sokağa sapacakları sırada birdenbire karşılarında üç gölge belirdi. Kalın, kaba bir ses:

— Dur, bekle! diye patladı.

Beyaz Eyüp efendi kısık bir sesle:

— Subaşı! diye mırıldandı.

Gölgeler yaklaştılar. Yarı karanlıkta solukları duyuldu. En öndeki:

— Arayın şunların üstlerini! diye homurdandı.

Sağında ve solundaki iki gölge derhal Hoca ile Beyaz Eyüp efendiye saldırdılar. Eyüp efendide bir şey çıkmadı. Fakat Hocanın kuşağı arasında - yolda bir hücuma maruz kalır da kendisini müdafaa etmesi lâzım gelirse kullansın diye aldığı - koca kulaklı bir yatağan bulundu. Subaşı yamağının uzattığı yatağını görünce birden gürledi:

— Bu ne? Sen yasağı bilmez misin?

— Lâkin ağam, ben daha...

— Höööt, bir de cevap veriyor. Ne diye bunu yanında taşıyorsun?

Hoca birdenbire kızdı, dikiliverdi:

— Ben bununla bizim bir takım kitapları okurken yanlışlarını düzeltiyorum.

— Vay! sen benimle zevkleniyor musun? Hiç bukadar alâmetle yanlış düzeltilir mi?

— Ne sandın ağam, ah bazan öyle yanlışlar oluyor ki, bu bile yetmiyor.

— Höt, sen iz'ansız bir adamsın, yakalayın şunu!

İki yamak Hocaya saldırırken Beyaz Eyüp efendi öne geçti:

— Emin ağa, beni dinle. Bu adam senin de dilinden eksik olmıyan Nasrettin Hocadır. Sivrihisardan yeni geldi, yasağı bilmiyor.

— Ha, dur bakayım! yüzünü görelim efendi, hele şöyle bir yaklaş! Hoş geldin öyle ise. Bir tombalak adama benzersin ama, hele bir de gündüz gözü ile görelim. Varın efendi, geceniz hayır ola!

Hoca ile Eyüp efendi subaşıdan ayrılır ayrılmaz rahat bir nefes aldılar. Eyüp efendi Hocanın kulaklı yatağanın marifetine şimdi gülüyordu:

— İlâhi efendi, sağ ol! Nasıl da sözüne kulp takarsın!..

— BİTTİ —

BİR HAKİKAT

Müşterilerimizin nazarı dikkatine:

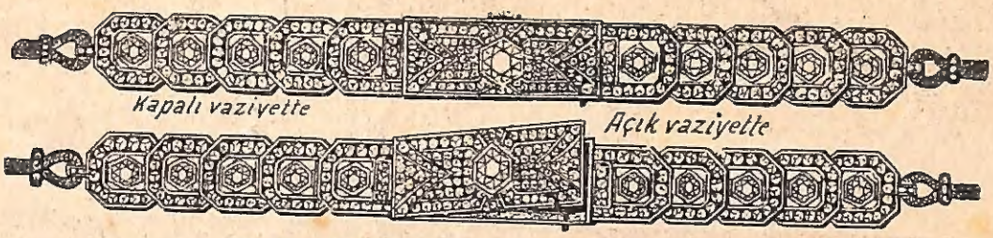

No. 82 - D. Elmaslı ve 11 pırlantalı 600 lira
No. 82 - C. Elmaslı ve ortadaki büyük olmak üzere 11 pırlantalı 700 lira
No. 82 - E. Elmaslı ve ortadaki ile kenarlarındaki büyük olmak üzere 11 pırlantalı 800 lira
No. 82 - H. Elmaslı ve ortadaki ile kenarındaki daha büyük olmak üzere 11 pırlantalı 980 lira

Pırlantalı ve elmaslı saat demek, bir kelime ile SİNGER SAATİ demektir. Çünkü pırlantalı ve elmaslı saatlerin bütün hakikî evsafı meşhur âlem olan SİNGER saatlerinde toplanmıştır. Bunun için, saat alacağınız zaman, tereddütsüz SİNGER saatı almanız ve saatın üzerindeki SİNGER markasına, müessesemizin adresine dikkat etmeniz lâzımdır. Modayı takip eden asrî kadın için, kıymetli taşlar ile ve nefis işlemesile hakikaten nazarı dikkati celbeden böyle bir harikulâde SİNGER saatine sahip olmak âdeta bir saadettir.

SINGER SAATİ; HOŞA GİDECEK EN MAKBÛL VE EN GÜZEL HEDİYELİKTİR. EMSALLERİ GİBİ 15 SENE GARANTİLİDİR.

Adres: SİNGER SAAT MAĞAZALARI. İstanbul Eminönü No. 8

RADYOLİN

Sabah, Öğle, Akşam

Her yemekten sonra günde üç defa muntazaman dişlerinizi RADYOLİN ile fırçalayınız

DİŞ TABİBİ
A. SARYAN
Beyoğlu İstiklâl caddesi, Elhamra apartmanın 4 numaralı dairesinde, muhterem hastalarını kabul eder.

NEVROZİN

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında üç kaşe alınabilir

Taklitlerinden sakınınız

MODEL

Türkiyenin biricik moda mecmuası olan MODEL'in Ağustos sayısı, içinde beğeneceğiniz yüzlerce mevsim buluşu ile satışa çıkmıştır. Bayilerden ve müvezzilerden isteyiniz. Fiyatı 25 kuruştur.

Karikatür

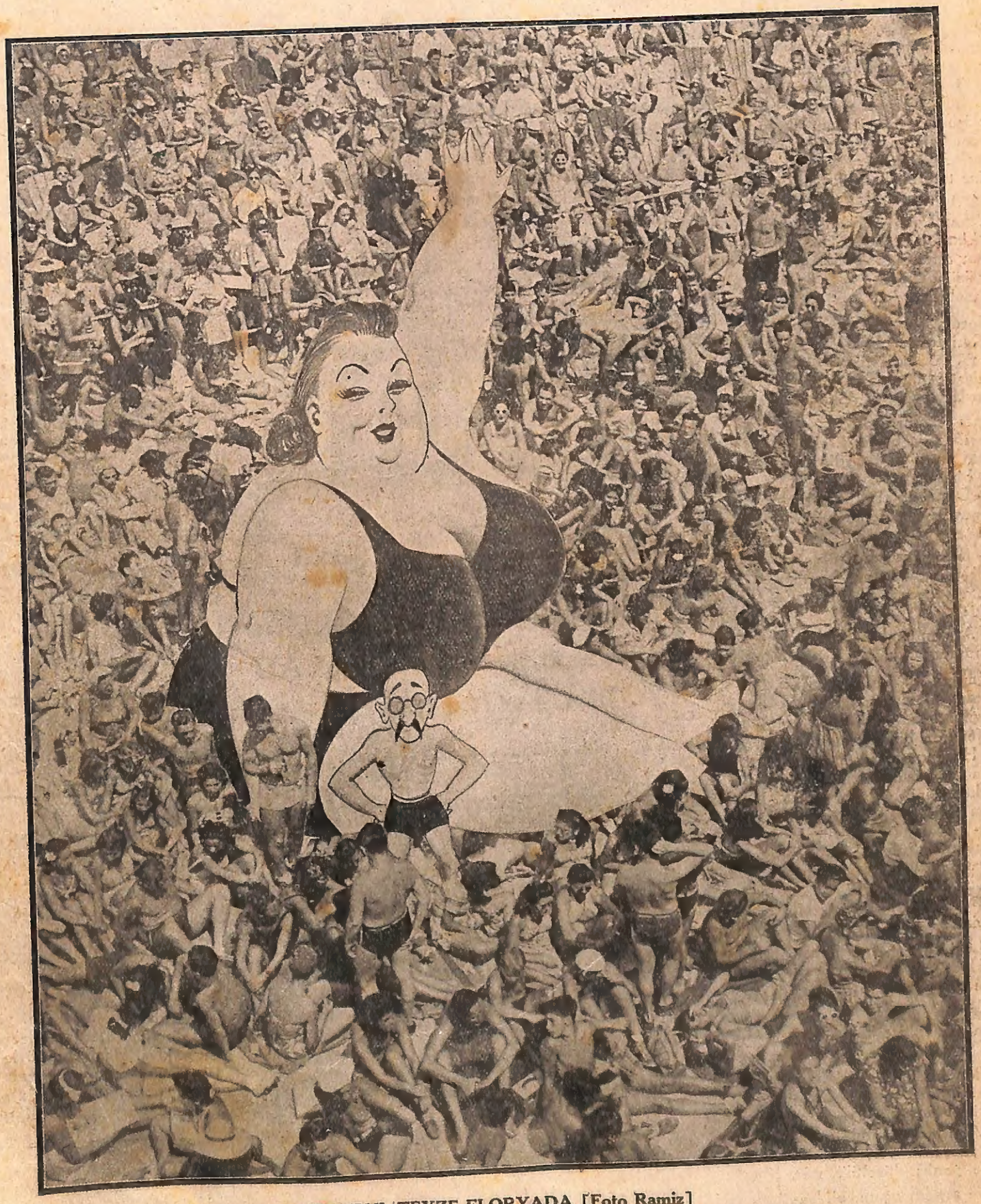

TOMBUL TEYZE FLORYADA [Foto Ramiz]

Tombul Teyze — Kocacığım, öyle önümde tahtaperde gibi durma, fotoğrafta gözükmiyeceğim!..

Neşriyat Müdürü: Sedat S